

Vi, en ad hoc-gruppe under Roal¹, henvender os til Børne- og Undervisningsministeriet styrelsen for undervisning og kvalitet på vegne af en elevgruppe på grundskoleområdet, som er kommet i klemme ved indførelse af national ordblindetest.

Ministeriet har gennem de sidste år opfordret skoler og kommuner til at anvende den nationale ordblindetest i forbindelse med udredning af ordblindhed, og i dag bliver testen flittigt anvendt - endda så meget at adskillige kommuner har givet national ordblindetest "definitions magten" – forstået på den måde, at en elev *kun* kan være ordblind, såfremt eleven scorer i rød kategori i netop denne test. Dette på trods af, at ministeriets fagfolk i Ordblindenetværket gang på gang pointerer, at elever kan testes ordblinde med andre relevante test.

Problemet er, at vi jævnligt møder elever (især i 3. – 5. klasse²), som ved andre standardiserede test kategoriseres som ordblinde (ex. Elbros ordlister, IL-mellem, IL-ungdom), men testes i gul kategori ved national ordblindetest. Vi er bekymrede, fordi vi ser at nogle kommuner har valgt kun at anerkende national ordblindetest, hvorved reelt ordblinde elever ikke diagnosticeres, og qua heraf ikke får samme muligheder i grundskolen som ordblinde elever – ex. adgang til Nota samt mulighed for at gå til folkeskolens prøver på særlige vilkår.

Der er stor risiko for, at disse elever slutter grundskolen med manglende tro på egne læringsmuligheder og med så dårlige funktionelle læse- og skrivefærdigheder, at gennemførelse af en ungdomsuddannelse virker uoverskuelig. Skaderne ved mangelfuld indsats er således ofte uoprettelige.

Vi foreslår, at Børne- og Undervisningsministeriet:

- Sender et hyrdebrev til landets skoler og kommuner med præcisering af, at ordblindhed fortsat kan diagnosticeres med andre standardiserede test.
- Ensretter praksis for vurdering af særlige tilfælde af ordblindhed for elever i gul testscore i national ordblindetest, eksempelvis med klare kriterier i tråd med UVMs skriv³ om ensrettet praksis på tværs af SPS-området.
- Vi ønsker desuden sikring af, at elever testet ordblinde ved andre standardiserede test, anerkendes i det videre uddannelsesforløb.

Klare kriterier sikrer *ensrettet praksis* i kommunerne for *de* ordblinde elever, der er kommet i klemme ved national ordblindetest. Det bør ikke være et spørgsmål om, hvilken skole eller kommune eleven bor i.

Klare kriterier giver *alle* potentielt ordblinde muligheden for at blive udredt i grundskolen – og så tidligt som muligt. Identificeres ordblindheden først senere ex. ved overgangen til ungdomsuddannelsen kan det have store menneskelige, uddannelsesmæssige og socioøkonomiske konsekvenser.

Klare kriterier understøtter, at *alle potentielle* ordblinde får den tidlige målrettede ordblindeindsats med de afhjælpende- og kompenserende foranstaltninger, som fremmer deres læse- og skriveudvikling, deres læring generelt samt deres motivation og tro på egne muligheder.

Afslutning

Vi ser frem til at høre fra Børne- og Undervisningsministeriet vedrørende vores henvendelse.

Med venlig hilsen

Annette Klint

Annette.klint@laeseraad.dk

31 72 71 02

¹ Samrådet for Ordblindhed og Andre Læsevanskeligheder

² Vores udsagn understøttes af UVMs notat: Analyse af anvendelsen af den nationale ordblindetest, Ordblindetesten, hvor tabel to viser, at først omkring 6. klasse findes 7 procent ordblinde.

³ UVMs skriv til samtlige voksenuddannelsescentre v. kontorchef Lisbeth Bang

Ad hoc-gruppen

Mette Birkemos, Læse- og læringsvejleder, Svebølle Skole i Kalundborg

Hanne Maigaard, Privatpraktiserende læsevejleder, indehaver af Ordblindeundervisning.nu

Lone Kaastrup-Hansen, Privatpraktiserende læse- og ordblindevejleder, indehaver af ordblindevejledning.dk

Rikke Lenskjold, Læsevejleder, Ejstrupholm Skole, Ikast Brande Kommune

Anne Sofie Nesgaard, Læsevejleder og ordblindelærer, Munkegaardsskolen, Gentofte Kommune

Lissy Rasmussen, Læsekonsulent, Stevns Kommune

Annette Klint, Styregruppemedlem i Roal, privatpraktiserende læsekonsulent, indehaver af Læseråd.dk

Bilag: Medunderskrivere følger som bilag.

Annas historie

Anna, er en elev, der fra skolestart viste sig at have store vanskeligheder med at lære at læse og skrive. Derfor var Anna også en af de første, der i 3. kl blev testet med den elektroniske ordblindetest. Her blev resultatet overraskende i gul kategori (fonologiske vanskeligheder). Problemerne fortsatte, men indsatsen blev ikke intensiveret, da Anna jo ikke var ordblind. Man valgte senere at teste kognitivt i PPR regi, intet usædvanligt udover lav arbejdshukommelse. Yderligere test som f. eks *Elbros ordlister* blev ikke inddraget. Anna blev nu tilbudt VAKS kurser på hold, men LST blev der ikke undervist i og de større værker, som klassen arbejdede med, blev umuligt for hende at læse.

I 6. kl gik det helt galt. Modvillighed ved skole og skolearbejdet, især dansk, blev nu hendes virkelighed og sygefraværet blev højere. Anna havde et selvværd og tro på egne evner, der lå under gulvbrædderne.

I 7. kl skiftede Anna til en overbygningsskole. Her blev hun testet med en stave- og læsetest, Anna lå langt under niveau, og derfor blev hun også testet yderligere med *Elbros ordlister* og *Find det der lyder som et ord*, og alt pegede på ordblindhed (under 10 percentil.) Dette fik den nye skole til at tage den elektroniske ordblindetest igen i marts måned, og nu var resultatet i rød kategori. Først nu i slut 7. kl. fik Anna tilbudt et intensivt IT- kursus og blev tilmeldt NOTA. Intensiv undervisning, diktering og oplæsning var nu eneste mulighed for overhovedet at kunne bestå FSA under særlige vilkår.

Anna blev lettet og lykkelig, for nu var der endelig et papir på, at der ikke var tale om lav intelligens, men ordblindhed, og eksamen under særlige vilkår, var nu endelig en realitet.

I Kommunens nye ordblindeindsats er der understreget, at det kun er den elektroniske ordblindetest og ingen andre test, der må bruges til udredning af ordblindhed. Kun elever i rød kategori bliver tilbudt intensive IT-kurser.